

[Udenrigsministeren.]

syn på en række spørgsmål. Jeg kan sige, at dette organ, som består af højt kvalificerede repræsentanter for de enkelte Atlantmagter, i de tre fjerdingår, det har bestået, har nået resultater, som kun kan indgive tillid til dets fortsatte arbejde i den fælles sags tjeneste. Ikke alene koordinerer det hele organisationens arbejde, men stedfortræderrådet har på det politiske, det økonomiske og det organisatoriske område været banebrydende og inspirerende. Der er i dette Atlantpagtens vigtigste permanente organ tale om et samarbejde, som er karakteriseret ved tro på den fælles sag, tillid til, at opgaven kan løses, og et samarbejde i dette ords bedste betydning mellem de enkelte deltagere. I dette råd gives der også, og det er meget vigtigt, de små lande en mulighed for med styrke at kunne hævde deres opfattelse og være medbestemmende ved udformningen af den fælles politik.

I stedfortræderrådets første periode har Danmark været repræsenteret af ambassadør Reventlow, der med sin anerkendte dygtighed og sin store flid og indsigt har ydet et meget fortjenstfuldt arbejde, men man vil forstå, at efterhånden som arbejdet i stedfortræderrådet blev udvidet, kunne man ikke kræve af grev Reventlow, at han på en gang skulle varetage både den ansvarsfulde stilling som ambassadør og arbejdet i stedfortræderrådet. Der er derfor nu truffet den ordning, at en særlig minister udpeges til at repræsentere Danmark i stedfortræderrådet, og hertil er, som man ved, udpeget minister Steensen-Leth. Det er en meget betydningsfuld post, som her er oprettet, en post, som kan få overordentlig stor betydning også for vort land.

Bortset fra at den tidligere forsvarskomiteé er blevet inkorporeret i rådet, forbliver NATOs militære struktur indtil videre uforandret. Militærkomiteens stående udvalg har, som det vil være de ærede medlemmer af det høje ting bekendt, fået tildelt opgaven som traktatorganisationens øverste strategiske organ. Stedfortræderrådet, i hvilket samtlige Atlantmagter altså er repræsenteret på lige fod, vil imidlertid — vi lægger stor vægt derpå — stå i direkte forbindelse med militærkomiteen, og når dette organ ikke er samlet, med det stående udvalg i politiske sager, der involverer militære spørgsmål, og stedfortræderrådet vil til disse organer give politisk vejledning og direktiver, på hvilke de strategiske afgørelser skal baseres. Jeg sagde, det er rigtigt. Det er det, fordi man

derigennem fra de enkelte staters side får mulighed for at følge alle beslutninger på disse områder.

Endelig kan jeg nævne, at der er blevet oprettet et såkaldt finansielt og økonomisk udvalg, der skal have sæde i Paris, og som ventes sammensat af ledende embedsmænd ved landenes delegationer ved OEEC. Det nye organ skal i første række afløse den permanente arbejdsstab for den nedlagte finansministerkomité.

Sideløbende med opbygningen af en fælles forsvarsstyrke i Europa under Atlantpagten bliver der opbygget en fælles kommando for det egentlige Atlantområde. For denne fælles kommando vil forsvarsministeren gøre rede i forbindelse med forelæggelsen af rigsdagsbeslutning herom, som vil finde sted efter min tale, og jeg skal derfor ikke komme nærmere ind på dette spørgsmål.

I forbindelse med NATO-forsvarslægningen for Atlantområdet er Grønlands stilling imidlertid et centralt problem. Det er derfor naturligt, at rigsdagen samtidig får forelagt beslutning om Danmarks tilslutning til enhedskommandoen for Atlantområdet og den overenskomst mellem Danmark og De Forenede Stater om forsvaret af Grønland, som jeg på regeringens vegne, efter at sagen havde været forelagt det udenrigspolitiske nævn, undertegnede den 27. april, og om hvis godkendelse jeg i dag har den ære at fremsætte forslag til rigsdagsbeslutning for det høje ting.

Inden jeg vender mig til selve overenskomsten, finder jeg det hensigtsmæssigt at give en kort oversigt over de udenrigspolitiske problemer, som har foreligget for Danmark i forbindelse med Grønland siden begyndelsen af den anden verdenskrig.

Når det synes naturligt at tage sit udgangspunkt her, skyldes det, at erkendelsen af Grønlands strategiske betydning først for alvor blev en realitet fra dette tidspunkt. Allerede få måneder efter Danmarks besættelse blev der fra tysk side gjort forsøg på at landsætte tysk-kontrollerede ekspeditioner i Østgrønland, og i foråret 1941 betød den tyske krigszones udvidelse til de grønlandske farvande en overvejende sandsynlighed for, at den tyske krigsmagt ville gøre forsøg på at besætte Grønland. For at undgå dette og for at sikre Grønlands bevarelse under dansk suverænitet tilbød De Forenede Stater at overtage ansvaret for øens forsvar og at indgå en overenskomst herom. Dette tilbud blev i den foreliggende situation accepteret af vor gesandt i USA, minister Kauff-